

Asia: VN/13339/2019

Vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapauttamisen edellytykset

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoja vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapauttamisen edellytyksiä ja vapauttamista koskevien säännösten ja käytäntöjen arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä.

Työryhmä ehdottaa elinkautisvankien ehdonalaista vapauttamista koskevaa rikoslain säännöstä selkeytettävän lisäämällä siihen maininta arviosta tuomitun riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen. Tämä vastaisi käytännössä voimassa olevaa menettelyä, jossa Helsingin hovioikeudelle toimitetaan vapauttamisharkinnan taustatiedoksi arvio elinkautisvankin riskistä syyllistyä uuteen väkivaltarikokseen. Lisäksi ehdotetaan yhdistelmärangaistuksen määräämistä koskevaa rikoslain säännöksen selkeyttämistä. Työryhmä ei ehdota varsinaisia muutoksia esimerkiksi elinkautisvankien vapauttamisharkintaan tai yhdistelmärangaistuksen sisältöön. Rikosseuraamuslaitos pitää lainsäädäntöön ehdotettuja muutoksia sääntelyä selkeyttävinä ja perusteltuina, sillä ne vahvistavat olemassa olevia menettelytapoja.

Työryhmä ehdottaa myös kehittämistoimia vaarallisimpien väkivaltarikollisten tukitoimiin vankeusaikana ja vapauttamisen yhteydessä. Vankeusaikaisen vaikuttavuustyöskentelyn tehostaminen on tärkeää ja on myönteistä, että asia on huomioitu mietinnössä. Mietinnössä on arvioitu psykologisen osaamisen lisäämisen vaarallisimpien väkivaltarikollisen riski- ja tarvearviointien ja rangaistusajan suunnitelmien laatimiseksi edellyttävän muutamien psykologien palkkaamista etenkin avovankiloihin asiakasarviointiyksikköön. Rikosseuraamuslaitos pitää arvioitua oikeasuuntaisena. Lisäksi mietinnössä korostetaan myös vapautumisen jälkeiseen aikaan kohdistuvien hoito- ja tukitoimijatkumojen tärkeyttä. Rikosseuraamuslaitos voi yhtyä tältä osin mietinnössä esitettyyn.

Työryhmä on myös tunnistanut tarpeen jatkotyölle tiettyjen kysymysten osalta, jotka koskevat muun muassa viranomaisten välistä tietojenvaihtoa sekä oikeuspsykiatrista hoitoa. Rikosseuraamuslaitos pitää tätä jatkotyöstöä tärkeänä.

Lokasaari Heidi
Rikosseuraamuslaitos